

PM Rotel I (Dnr KS 2019/392)

Anmälan om svar på remiss om Vägledning för lokal ISF - Inriktnings och samordningsfunktion på lokal nivå

Remiss från Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remissen godkänns.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Sveriges kommuner och landsting (SKL), och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), har i Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap för 2019-2022 kommit överens om att kommunerna ska kunna driva en inriktnings- och samordningsfunktion, ISF, på lokal nivå vid fredstida kriser. Vägledning för lokal ISF skapas i syfte att underlätta för kommuner att utföra sitt uppdrag att verka för samordning utifrån det geografiska områdesansvaret. En ISF beskrivs som en tillfälligt sammansatt funktion där berörda aktörer gemensamt ska komma överens om hur en samhällsstörning hanteras och som ska ledas av kommunen. ISF som aktörsgemensam form är enligt utkastet avsedd att även kunna användas vid höjd beredskap.

Vägledningen riktar sig till beredskapssamordnare eller motsvarande i kommuner som ska etablera ISF som arbetsform eller personer som har i uppgift att delta i en ISF på lokal nivå.

Underlaget innehåller en övergripande bild av vad en lokal ISF är, en beskrivning av varför den ska användas och hur den används. Vidare presenteras verktyg och anvisningar som stöd för arbetet och avslutningsvis ges förslag på hur kommunen kan skapa förutsättningar för att använda ISF vid samhällsstörningar.

Ärendet besvaras med hänvisning till Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Ärendet har kort svarstid och behandlas därför som ett kontorsyttrande och anmäls till kommunstyrelsen i efterhand.

Stadsledningskontoret ser i grunden positivt på att det görs försök att konkretisera vägledningen om Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar genom en särskild vägledning för kommunerna.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen godkänns.

Stockholm den 3 april 2019

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

1. Remissen
2. Vägledning lokal ISF – inriktnings- och samordningsfunktion på lokal nivå
3. Exempel Vägledning lokal ISF

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Sveriges kommuner och landsting (SKL), och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), har i Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap för 2019-2022 kommit överens om att kommunerna ska kunna driva en inriktnings- och samordningsfunktion, ISF, på lokal nivå vid fredstida kriser. Vägledning för lokal ISF skapas i syfte att underlätta för kommuner att utföra sitt uppdrag att verka för samordning utifrån det geografiska områdesansvaret. En ISF beskrivs som en tillfälligt sammansatt funktion där berörda aktörer gemensamt ska komma överens om hur en samhällsstörning hanteras och som ska ledas av kommunen. ISF som aktörsgemensam form är enligt utkastet avsedd att även kunna användas vid höjd beredskap.

Vägledningen riktar sig till beredskapssamordnare eller motsvarande i kommuner som ska etablera ISF som arbetsform eller personer som har i uppgift att delta i en ISF på lokal nivå.

Underlaget innehåller en övergripande bild av vad en lokal ISF är, en beskrivning av varför den ska användas och hur den används. Vidare presenteras verktyg och anvisningar som stöd för arbetet och avslutningsvis ges förslag på hur kommunen kan skapa förutsättningar för att använda ISF vid samhällsstörningar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Ärendet har kort svarstid och behandlas därför som ett kontorsyttrande och anmäls till kommunstyrelsen i efterhand.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 mars 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser i grunden positivt på att det görs försök att konkretisera vägledningen om Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar genom en särskild vägledning för kommunerna. Stadsledningskontoret lämnar här några övergripande synpunkter på materialet.

Stadsledningskontoret anser att utkastet till vägledning redovisar en gedigen beskrivning av roller, verktyg och arbetssätt vid en uppkommen samhällsstörning och ser att den här typen av material kan vara behjälpligt och erbjuda inspiration i det kontinuerliga utvecklingsarbetet av krisberedskapen i en kommun, så även i Stockholms stad.

Stadsledningskontoret noterar att det i underlaget inledningsvis konstateras att olika aktörer använder olika benämningar och termer och att varje aktör måste kunna översätta begreppen i vägledningen till den terminologi som används i egen organisation. Stadsledningskontoret kan med detta sagt konstatera att staden i stor utsträckning redan idag har de funktioner och arbetssätt som beskrivs i vägledningen om än med andra benämningar och termer och till viss del också metoder.

Stockholms stad är i många aspekter ett komplext geografiskt område med en omkringliggande region där de olika geografiska områdena och dess aktörer har stora beroenden till varandra. Det geografiska områdesansvaret är i stor utsträckning kommunalt och regionalt, ibland även nationellt, på samma gång. Därför har regionens aktörer som har en roll i en samhällsstörning beslutat att samverka mellan aktörerna i huvudsak sker inom ramen för det regionala forumet Samverkan Stockholmsregionen (SSR) oavsett i vilken kommun störningen inträffar. Inom SSR har aktörerna gemensamt arbetat fram rutiner och arbets sätt för samordning och inriktning vid samhällsstörningar som i betydande grad överensstämmer med det arbete som beskrivs i vägledningen. Internt i staden är motsvarande funktion krisledning på central eller lokal nivå med förmåga att inrikta och samordna i en samhällsstörning inom ramen för stadens egna geografiska områdesansvar. Mot denna bakgrund anser stadsledningskontoret att vägledningen inte tillräckligt tar hänsyn till och belyser relationen mellan den kommunala ISF:en och den regionala nivån med tanke på att det är på den regionala nivån som kommunens samverkanspartners i en samhällsstörning i hög grad verkar.

Sveriges kommuner har olika storlek och förutsättningar. Huruvida de arbets sätt och begrepp som beskrivs i vägledningen helt eller delvis ska anammas blir därför en fråga för varje kommun, och i förlängningen region, att ta ställning till utifrån de förutsättningar som råder. Av den anledningen anser stadsledningskontoret att utkastet i delar är alltför beskrivande för att lättillgängligt ge läsaren vägledning i att anpassa funktionen utifrån verksamhetens behov och förutsättningar. Som exempel skulle texten vara behjälpt av att bli kortare och rensas på ingående beskrivningar som skymmer viktiga budskap och kan tolkas på så sätt att det som framförs är det enda tillvägagångssättet. Även beskrivningar av personliga egenskaper för olika roller och funktioner kan med fördel undvikas. Checklistor i punktform eller illustrativa skisser skulle kunna användas för att tydligare illustrera att det handlar om råd och rekommendationer och inte en kravställning.

Stadsledningskontoret saknar också en uppdelning i vad som är uppbyggnadsfas, förvaltande fas och aktiverat läge. Vägledningen lägger störst fokus vid själva samhällsstörningen. Erfarenheter från samverkan inom SSR visar dock att det förberedande och förvaltande arbetet är nyckeln till en effektiv samverkan vid en samhällsstörning.

Stadsledningskontoret vill sammanfattningsvis framföra att budskapet i vägledningen övergripande bör vara att det är viktigt att kommunerna har förmågan att ta sitt geografiska områdesansvar i en samhällsstörning, att dess olika förutsättningar gör att det kan behöva se ut på olika sätt och att det behöver tydliggöras att vägledningen ger råd och rekommendationer och inte är kravställande.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att som svar på remissen hänvisas till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.